

KATEDRA POŁOŻNICTWA I GINEKOLOGII
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU, UNIWERSYTET MEDYCZNY W LUBLINIE
Collegium Maximum
ul. Staszica 4-6, 20-081 Lublin
tel. 81 448 68 92; e-mail: zak.poligin@umlub.pl

Prof. dr hab. Artur Wdowiak

Lublin, 2024-03-25

Kierownik

Zakładu Położnictwa i Ginekologii UM w Lublinie

RECENZJA

dotycząca wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr n. med. Annie Marcie Derze-Szymanowskiej

Na podstawie dostarczonej dokumentacji przedstawiam opinię dotyczącą wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr n. med. Annie Marcie Derze-Szymanowskiej.

Jednocześnie, jako opiniujący oświadczam, że nie zachodzą okoliczności mogące wywołać jakiegokolwiek wątpliwości co do bezstronności przygotowanej przeze mnie opinii.

Zgodnie z Uchwałą nr 347/2024 Kapituły Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z dnia 2 lutego 2024, jako recenzent w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr n. med. Annie Marcie Derze-Szymanowskiej w dziedzinie nauk medycznych, dokonałem recenzji zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 219 ust. 1 pkt 2i3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (POSWIN). ((Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z póź. zm.).

Zgodnie z powyższym aktem prawnym stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

1) posiada stopień doktora;

2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. pkt 2 lit. a,

lub

b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b.

lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

lub

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Podstawowe dane o Kandydatce:

Anna Marta Dera- Szymanowska edukację szkolną rozpoczęła w Szkole Podstawowej im. Ludwika Waryńskiego w Kaliszu i w Sir. Benting Elementary School w Vancouver (1986 – 1993). W latach 1993 – 1995 uczęszczała do Sir. Benting Junior High School w Vancouver, następnie do Centennial High School w Vancouver (1995 – 1996), Elmwood Park High School w Chicago (1996 – 1997) oraz do Triton College w Chicago (1997 – 1998).

Kandydatka w latach 1998 – 2003 studiowała na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu na wydziale anglojęzycznym, uzyskując tytuł Lekarza medycyny. Karierę zawodową i jednocześnie studium doktoranckie Kandydatka rozpoczęła w 2003 roku na Uniwersytecie Medycznym im. Karla Marcinkowskiego (do 2007 Akademia Medyczna im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu). W 2005 – 2008 – pełniła funkcje młodszego asystenta UMP; W roku 2008 uzyskała tytuł dr nauk medycznych na podstawie rozprawy: „*The mode of delivery in twin pregnancy and neonatal and maternal outcome*”. Promotorem był prof. dr hab. Grzegorz Bręborowicz, a Recenzentami: prof. Louis Keith (Northwestern University, Chicago, USA) oraz prof. dr hab. Witold Malinowski, Kutno (praca doktorska i jej obrona – w języku angielskim). W 2012 r. uzyskała specjalizację w zakresie ginekologii i położnictwa, a w 2023 r. specjalizację z zakresu Perinatologii.

Obecnie pracuje w Ginekologiczno-Położniczym Szpitalu Klinicznym UMP (GPSK UMP), na stanowisku jest adiunkta.

Analizując w tym zakresie dorobek naukowy i zawodowy niezaprzeczalnie należy podkreślić, że został spełniony pierwszy punkt 1 art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (POSWIN) mówiący o konieczności posiadania tytułu doktora nauk medycznych.

Drugi punkt niezbędny do uzyskania stopnia dr habilitowanego (posiadanie dorobku naukowego stanowiącego znaczny wkład do rozwoju położnictwa i ginekologii) kandydatka spełniła prezentując powiązany tematycznie cykl pięciu publikacji naukowych o łącznym Impact Factor 12.232 i wartości punktów MEiN 320.000, który zatytułowała „**Próba optymalizacji oceny wzrastania płodu w ciążyach wielopłodowych bliźniaczych**”.

Analizując pozostały dorobek wynoszący IF: 46, 227 Pkt. MEiN: 1015 oraz Liczbę cytowań (Web of Science) = 446 (437 bez autocytowań) a także Indeks Hirscha = 7, należy podkreślić, że wygląda on imponująco na tym etapie rozwoju naukowego.

Kryterium posiadania odpowiedniego dorobku naukowego zostało zatem w pełni spełnione.

Kolejnym elementem do oceny w przewodzie habilitacyjnym punkt 2b art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (POSWIN) jest ocena przedstawionego cyklu prac.

Do ewaluacji przedstawiono cykl 5 prac:

1. **Dera-Szymanowska Anna**, Horst Nikodem, Sobkowski Maciej, Szymanowski Krzysztof

Outcome dependent growth curves for singleton pregnancies based on birth weight of babies for Polish population. Ginek. Pol. 2020, 91: 740-747

2. Dera-Szymanowska Anna, Horst Nikodem, Markwitz Wiesław, Ropacka-Lesiak Mariola, Szymanowski Krzysztof *Outcome-dependent twin growth curves for the bigger and smaller neonate within a Polish population - the best clinical support. Arch. Med. Sci. 2022, DOI: <https://doi.org/10.5114/aoms/149224>*

3. Dera-Szymanowska Anna, Polska Martyna, Ropacka-Lesiak Mariola, Szymanowski Krzysztof, Cnota Wojciech *Should we always consider the 10th percentile as a sonographic "fingerprint" of a small fetus? Ginek. Pol. 2022: 93: 765-766*

4. Dera-Szymanowska Anna, Polska Martyna, Markwitz Wiesław, Moczko Jerzy, Horst Nikodem, Szymanowski Krzysztof, *The clinical significance of electronic fetal heart rate monitoring in twins. Ginek. Pol. 2022, s.1-14*

5. Anna Dera-Szymanowska, Dorota Filipowicz, Natalia Misan, Krzysztof Szymanowski, Thilo Samson Chillon, Sabrina Asaad, Qian Sun, Ewelina Szczepanek-Parulska, Lutz Schomburg, Marek Ruchała *Are Twin Pregnancies at Higher Risk for Iron and Calcium Deficiency than Singleton Pregnancies? Nutrients 2023, 15, 4047. <https://doi.org/10.3390/nu15184047>*

Na podstawie przedstawionego cyklu prac autorka wyciągnęła 6 wniosków:

1. Ciąża pojedyncza oraz bliźniacza charakteryzują się odmiennym tempem wzrastania, co skutkuje uzyskaniem zróżnicowanych krzywych wzrostu.
2. Krzywe wzrostu płodów powinny być dostosowane do badanej populacji.
3. Wprowadzenie oddzielnych krzywych/tabel dla oceny wzrastania ciąż bliźniaczych, a idąc o krok dalej – wyznaczając oddzielne krzywe wzrastania większego i mniejszego płodu powinno być powszechne i obowiązkowe. Dokładne określenie centyli dla płodów pozwoli zredukować część cięć cesarskich, a zatem jatrogenne wcześniactwo.
4. W sytuacji trudności z ustaleniem rzeczywistego tygodnia ciąży (brak daty OM, brak oceny płodu w 1. trymestrze) posługiwanie się pomiarem tygodniowych przyrostów masy płodu/płodów pozwala na bezpieczny nadzór nad ciążarną.
W ciąży wielopłodowej, zarówno dla większego jak też mniejszego płodu, dla tygodni 27-34 różnicę tę określono na 120 gramów, a dla tygodni 34-37 – na 140 gramów.
W codziennym nadzorze nad bliźniętami wydaje się to najprostszym rozwiązaniem.
5. Przed rozpoczęciem kardiograficznego nadzoru płodów podczas porodu w ciąży bliźniaczej należy wykonać badanie ultrasonograficzne, potwierdzając czynność serca obu płodów.
6. Zrównoważona suplementacja w ciąży nie daje podstaw stwierdzić, na podstawie oceny żelaza i wapnia w surowicy krwi ciążarnych i płodów, deficytów u płodów z ciąż bliźniaczych w odniesieniu do ciąż pojedynczych.

Należy podkreślić, że cały rozwój naukowy kandydatki zarówno przed, jak i po uzyskaniu doktora nauk medycznych jest bardzo spójny i związany z jej codzienną pracą zawodową lekarza oraz nauczyciela akademickiego. Zainteresowania kandydatki koncentrują się wokół medycyny matczyno-łożniowej i diagnostyki ultrasonograficznej. Tematyka prac ma walory praktyczne jak również naukowe.

Celem naukowym kandydatki, będącym podstawą do zdefiniowania osiągnięcia habilitacyjnego, było poszerzenie wiedzy na temat odmiennych warunków wzrastania płodów w ciążach wielopłodowych bliźniaczych, określenie optymalnych krzywych wzrastania płodów i stworzenie narzędzi do właściwego nadzoru nad ciążami bliźniaczymi.

Uważam, że kandydatka osiągnęła swój cel, publikując recenzowany cykl artykułów. Uzyskane wyniki badań mogą być podstawą do tworzenia nowych siatek centylowych w diagnostyce USG dla populacji Polski. Prezentowane wyniki powinny zachęcić środowisko położników do ustalenia konsensusu nowego standardu oceny wzrastania płodów, zwłaszcza w ciążach bliźniaczych.

Podczas analizy podsumowania cyklu prac zauważyłem drobną nieścisłość, która jest prawdopodobnie błędem edytorskim. Kandydatka na początku podaje wartość Impact Factor cyklu jako 12.635, podczas gdy z analizy biblioteki jest to 12.232. W mojej ocenie nie ma to jednak znaczenia i nie zmienia mojego zdania na temat merytorycznej wartości cyklu prac.

Analizując pozostały dorobek naukowy należy zauważyć, że tematycznie jest on spójny z analizowanym cyklem prac.

Przegląd powyższych prac wykazał jednoznacznie, ogromną wiedzę w tej jakże wąskiej gałęzi naukowej, którą zajęła się Anna Marta Dera- Szymanowska. Przeprowadzone badania jak również dyskusje porównujące własne doświadczenie z danymi literaturowymi, prowadzenie rozważań w obrębie tego działu medycyny matczyno-łożniowej, bez żadnych wątpliwości skłania do zaliczenia Kandydatki do grona ekspertów, w zakresie wiedzy położniczo-perinatologicznej i perinatologicznej.

Dowodzą tego również streszczenia z konferencji i kongresów naukowych krajowych jak i zagranicznych dr Anny Marty Dery- Szymanowskiej, gdzie przedstawiała ona swoje osiągnięcia naukowe z zakresu prowadzonych badań.

Kryterium trzecie art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018r Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (POSWIN), wymagające intensywnej działalności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni spełniła przez udział w 4 programach badawczych :

2003-2007 MACS – Multiple Courses of Antenatal Corticosteroids for Preterm Birth Study. Wieloośrodkowe badania Randomizowane. Współbadacz. Sponsor -Sunnybrook Health Sciences Center, 1858 pacjentów

2003-2011 Twin Birth Study – A Randomized Trial of Planned Cesarean or Vaginal Delivery for Twin Pregnancy. Współbadacz. Wieloośrodkowe badania Randomizowane. Sponsor - Sunnybrook Health Sciences Centre, 2800 pacjentów; Wyróżnienie – jako “top recruiter”; prezentacja wyników w spotkaniu w Toronto, Kanada.

2008 – 2013 CHIPS Control of Hypertension In Pregnancy. Wieloośrodkowe badania Randomizowane, główny badacz, Sponsor - Sunnybrook Health Sciences Centre, 987 pacjentów

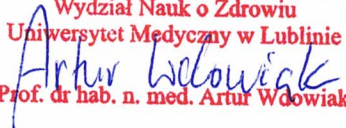
2004-2013 PPROMT TRIAL Immediate delivery compared with expectant management after preterm pre-labour rupture of the membranes close to term. Współbadacz. Sponsor - Australian National Health and Medical Research Council, the Women's and Children's Hospital Foundation, and The University of Sydney, 1839 pacjentów.

Analizując osiągnięcia naukowe i całokształt działalności naukowo zawodowej dr n. med. Anny Marty Dery- Szymanowskiej, nie sposób pominąć jej wybitnych osiągnięć, które wykraczają znacznie poza trzy kryteria konieczne ustalone w art. 219 ust. 1pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Do nich należy zaliczyć: udział w organizacji cyklicznych spotkań pod nazwą Poznańskie Dni Medycyny Perinatalnej i Hot Topics czy pełnienie funkcji zastępcy Lekarza Kierującego Oddziałem a także „lekarza Stacyjnego”, tj. nadzorującego Oddział Porodowy. Ponadto kandydatka jest posiadaczem licznych uprawnień zawodowych uzyskanych kończąc certyfikowane kursy doskonalące.

PODSUMOWANIE

Biorąc pod uwagę powyżej przedstawiane dane można uznać, że dorobek naukowy dr n. med. Anny Marty Dery- Szymanowskiej spełnia wymagania określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy POSWIN, wobec czego wydaję pozytywną opinię i wnoszę o dopuszczenie Kandydatki do dalszego etapu postępowania habilitacyjnego.

Z poważaniem

Kierownik
Zakładu Położnictwa i Ginekologii
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Prof. dr hab. n. med. Artur Wdowiak